

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Львівський національний університет імені Івана Франка
Освітня програма	25567 Середня освіта (Математика)
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	014 Середня освіта

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

30.05.2023 р.

Справа № 0634/АС-23

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 01 "Освіта" у складі:

Огнистий Андрій Володимирович – головуючий,

Андрощук Ігор Петрович,

Гавриленко Тетяна Леонідівна,

Демченко Олена Петрівна,

Захаров Олексій Олексійович,

Коваленко Наталія Володимирівна,

Коренева Інна Миколаївна,

Москаленко Олена Іванівна,

Носаченко Володимир Миколайович,

Попович Анжеліка Станіславівна,

за участі запрошених осіб:

Гуран Ігор Йосипович – гарант ОП,

Гулівата Інна Олександрівна – керівник експертної групи,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Львівський національний університет імені Івана Франка
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	25567
Назва ОП	Середня освіта (Математика)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.04 Математика
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 10, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

не застосовується

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

За відсутності санітарно-епідеміологічних обмежень впровадити практику очного обговорення проекту ОПП2023 (в форматі «Круглого столу», розширених засідань кафедри та робочої групи, міжкафедральних науково-методичних семінарів) для обґрунтування змісту ОПП та отримання реальних рекомендацій від стейкхолдерів для покращення якості реалізації освітньої програми. ГЕР погоджується з рекомендацією ЕГ щодо уточнення професійної кваліфікації випускників, вказавши «Вчитель математики, викладач закладу фахової передвищої освіти» (наказ МОН України № 1006 від 11.11.2022). Однак зазначає, що ОПП2022 року була затверджена 25.05.2022 року і введена в дію з 01.09.2022 року, тому рекомендація носить форму побажання і не є критичним зауваженням.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

не застосовується

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

не застосовується

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень Е

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування GER

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Загальний обсяг ОПП2022 становить 240 кредитів ЄКТС. 180 кредитів відведено на опанування обов'язкових компонентів, 60 - на вибіркові компоненти. Даний розподіл відповідає вимогам Законом України «Про освіту».

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

GER погоджується з рекомендацією ЕГ щодо структурно-логічної схеми (кольорове позначення ОК, зворотні зв'язки між ОК, зв'язки з розривами та зміщенні відносно ОК) та сприймає її оформлення як технічну помилку. Водночас, рекомендує надати (за бажанням розробників ОПП) кольорове оформлення певним змістовим лініям (психолого-педагогічній, методичній, за предметом викладання тощо), оптимізувати кількість зав'язків-ліній, узгодити логічну послідовність вивчення ОК.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Враховуючи зміст Розділу IV, а саме «Обсяг освітньої програми бакалавра:» Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти (Наказ МОН України від 01.06.2017р. № 600 (у редакції наказу МОН України від 30.04.2020р. № 584)): «Мінімум 50% обсягу освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення результатів навчання за спеціальністю, визначених стандартом вищої освіти». А також, зміст затверджених стандартів вищої освіти галузі 01 Освіта/Педагогіка (спеціальностей 012, 013, 015, 016, 017) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, де це трактування майже повністю копіює формулювання з вказаних рекомендацій, можемо звернутись до логічних висновків: загальний обсяг ОПП2022 складає 240 кредитів ЄКТС, відповідно, на забезпечення результатів навчання за спеціальністю, визначених ОПП може бути відведено 120 кредитів. Обсяг ВК – 60 кредитів (25%), інших 25% ЗВО в межах своєї автономії може спрямувати на вивчення ОК, які повністю або частково підсилюють формування визначених ОПП ЗК, ФК і ПРН. За формування ЗК, ФК і ПРН психолого-педагогічного та методичного спрямування в ОПП2022 відповідають ОК12 (3 кр.), ОК15 (3 кр.), ОК21 (12 кр.), ОК22 (6 кр.), ОК27 (6 кр.), ОК31-35 (18 кр.) та ОК1-5 циклу загальної підготовки (24 кр.), зміст яких спрямований на формування загальної культури майбутнього педагога – загальним обсягом 72 кр. Якщо врахувати, що на формування ЗК, ФК і ПРН за предметом викладання відповідають ОК з таким же загальним обсягом (72 кр.), то можна зробити висновок, що вимога щодо мінімуму кредитів (120 кр. при наявних 144 кр.) цією ОПП виконується. Разом з тим погоджуємось з рекомендацією ЕГ, щодо посилення присутності в ОПП ОК психолого-педагогічного та методичного спрямування: беручи до уваги відповіді ЗВО «тематика курсових робіт повинна бути напрямлена на формування дослідницьких компетентностей з математики, методології математики чи методики її викладання», GER рекомендує увести нормативну ОК в ОПП для забезпечення формування дослідницьких компетентностей «Основи науково-педагогічних досліджень» (тут і далі назви ОК умовні); учитель ЗЗСО має виконувати функції вчителя за предметом викладання, класного керівника та керівника/організатора позаурочної діяльності з математики (гуртки, олімпіади, МАН тощо) – зважаючи на це, GER рекомендує увести в обов'язкові ОК «Теорію та методику виховної роботи», ОК «Методика позаурочної роботи з математики» перенести з вибіркових в обов'язкові (протокол №3 від 26.01.2022р. <https://new.mmf.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/03/Protokol-3.pdf>).

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

GER частково погоджується із рекомендацією ЕГ щодо політики ВК - перелік, кількість (лише на сайті механіко-математичного факультету розміщено більше 100 ВК (<https://new.mmf.lnu.edu.ua/academics/vybirkovyi-kursy>), а ЗВО у своїй структурі має 19 факультетів) та зміст ВК є суто політикою автономії ЗВО. В даному випадку слід звернути увагу на доцільність розміщення чітко визначених блоків ВК (2.1.2. Цикл професійної та практичної підготовки) в ОПП та НП (blob:<https://office.naq.gov.ua/341e224e-e602-4538-9eca-74dd3eaa5cde>) та НП (blob:<https://office.naq.gov.ua/c3dfd882-4d79-4a85-a48a-bc8e02fe9319>). GER рекомендує поширити практику компонування ВК в ОПП2023 та НП2023 за зразком п.2.1.1. (Цикл загальної підготовки).

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Щодо зауваження ЕГ «Конспекти залікових уроків ЗдВО під час проходження практики перевіряються представником кафедри педагогіки...» ЗВО надав відповідь «...керівник практики від кафедри здійснює навчально-методичне керівництво і контроль за виконанням програми практики і в свою чергу здійснює оцінювання проведення залікових уроків. Керівник від кафедри педагогіки оцінює лише структурне укладення плану конспекту залікового уроку, оскільки вивчення цього передбачено силабусом дисципліни «Педагогіка»» - тобто ЗВО призначає двох керівників практики одночасно. GER не розуміє на основі яких критеріїв ЕГ дійшла висновку щодо «... представником кафедри педагогіки, який не обізнаний у питаннях методики навчання математики».

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

не застосовується

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

не застосовується

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

не застосовується

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

не застосовується

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

не застосовується

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

не застосовується

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих

освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

не застосовується

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

В контексті рекомендацій ЕГ, ГЕР рекомендує розмежувати курсові роботи за змістом: одну (6 семестр) виконувати за предметом викладання – математика, другу (перенести в 7 семестр) – з методики викладання математики. Курсова робота з методики викладання в 7 семестрі дозволить теоретично обґрунтувати й розробити методичні нароби та здійснити їх апробацію в освітньому процесі ЗЗСО під час проходження педагогічної практики.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

не застосовується

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

не застосовується

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

не застосовується

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

не застосовується

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

При аналізі результатів акредитації ОП, ГЕР просить звернути увагу відповідальних осіб ЗВО, що згідно пп.35-38. Постанови КМУ «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» від 30.12.2015 р. № 1187 (зі змінами): - склад науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників, які мають освітню та/або професійну кваліфікацію, відповідну освітній програмі, повинен бути не менш як три особи, які мають науковий ступінь та/або вчене звання та працюють у закладі освіти за основним місцем роботи (п.35) (група розробників, сформована ЗВО для реалізації предметної спеціальності Середня освіта (Математика) не надала доказів відповідності цьому підпункту Ліцензійних умов); - враховувати відповідність НПП ОК через «...щонайменше п'ятьма публікаціями у наукових виданнях, які включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection, протягом останніх п'яти років» (п.37); - досягнення у професійній діяльності, які зараховуються за останні п'ять років» (п.38) постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2015р. №1187 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.03.2021 р. № 365). Відповідно, ГЕР взяло до уваги лише професійні досягнення/активність НПП в часовому проміжку 2018-2023 року. ГЕР рекомендує удосконалити систему внутрішнього моніторингу якості освітнього процесу ЗВО для систематичного відслідковування відповідності НПП вказаним Ліцензійним вимогам та відповідності ОК, які вони забезпечують в ОП. За результатами аналізу інформації про НПП у ВСО, на сайті кафедри, профілях у Google Scholar, Scopus, Web of Science (Publons), відзначаємо недостатню професійну активність відповідно до ОК які забезпечують реалізацію ОП за останні 5 років окремих НПП: – Слободзяник О.З. (Українська мова (за професійним спрямуванням)); – Кохановська М.Г. (Історія української культури); – Довбенко Л.В. (Іноземна мова); – Холявка Я.М. (Методика викладання математики). Окремих НПП доцільно покращити показники відповідності забезпечуваних ними ОК: – Бокало Б.М. (Аналітична геометрія); – Християнин А.Я. (Математичний аналіз I: функції однієї змінної); – Головата О.М. (Елементи математичного аналізу в шкільному курсі математики). Активізувати підготовку докторів філософії, кандидатів та докторів педагогічних наук за спеціальностями 011, 014, 015 (13.00.02 – теорія та методика навчання математики, 13.00.04 – теорія та методика професійного навчання), дослідження яких були б дотичні до теорії та методики навчання математики.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Процедура конкурсного добору НПП є прозорою і відкритою, відповідає внутрішнім нормативним актам. Однак, результати аналізу професійної відповідності НПП ОК, а саме їхній професіоналізм та спроможність забезпечити викладання відповідно до цілей ОП, змісту НД та предметної спеціальності є дискусійним питанням. Доцільно систематично моніторити відповідність НПП ОК, які вони забезпечують за зазначеними предметними спеціальностями.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

не застосовується

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

не застосовується

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

не застосовується

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

не застосовується

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Відзначаємо наявність потужного забезпечення освітнього процесу науковою літературою за предметом викладання – математикою. Однак, ГЕР погоджується з висновком ЕГ щодо доцільності поновлення бібліотечного фонду наукової бібліотеки ЗВО, методичних кабінетів та читальних залів при факультеті сучасними зразками шкільної навчальної, психолого-педагогічної, методичної та наукової літератури. За відсутності вказаної навчально-методичної літератури, доцільним є використання в освітньому процесі підготовки майбутніх вчителів електронних версій підручників (<https://lib.imzo.gov.ua/yelektronn-vers-pdruchnikv/>) та навчальних програм (<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-5-9-klas>). ГЕР також рекомендує, розпочати роботу над створенням навчально-методичного забезпечення освітнього процесу ЗЗСО індивідуально або в складі авторських колективів НПП кафедри. За результатами аналізу висновків опитування здобувачів ОП 4 курсу в березні 2023 року (<https://new.mmf.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/03/Zovnish.-Serednia-osvita-Matematyka.pdf>) блоку 3. Матеріальне забезпечення орієнтовно 50 % респондентів дали відповідь, що радше задоволені матеріально-технічним забезпеченням, інші 50% - цілком задоволені. ГЕР рекомендує ЗВО звернути увагу на покращення забезпечення комп'ютерною технікою, комп'ютерними класами, доступом та безперебійною роботою мережі Інтернет.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

не застосовується

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

не застосовується

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень Е

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

не застосовується

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

У висновках ЕГ слабкою стороною визначено «...відсутність жодного документального підтвердження, що містить врахування побажань та пропозицій, ініційованих здобувачами освіти та наявність підтверджених фактів несвочасного реагування на прохання надані в усній формі чи через опитування, або відсутність реагування в цілому». ГЕР погоджується з цією думкою ЕГ частково. Рекомендації щодо застосування критерії оцінювання якості освітньої програми (<http://surl.li/jksf>) унормовують розгляд цього питання так: «Відсутність опитувань студентів, суто формальний підхід до їхнього проведення та аналізу або ігнорування результатів є недоліком у контексті відповідності Критерію 8. Водночас опитування є не єдиним способом залучення здобувачів до процесів внутрішнього забезпечення якості. Підкритерій 8.2 безпосередньо вимагає залучення органів студентського самоврядування (ОСС), товариств аспірантів і молодих вчених, інших об'єднань здобувачів вищої освіти (активних студентів) до цих процесів. ... Іншою позитивною практикою залучення здобувачів є проведення фокус-груп, включення здобувачів до офіційних

та/або громадських структур забезпечення якості ОП (якщо їхнє існування передбачено ВСЗЯ ЗВО)». Дану проведену роботу ЗВО відмічено у висновку ЕГ у підкритерії 8.2 «Варто відмітити злагоджену та активну роботу органів студентського самоврядування студентської профспілки та НТС. Їх потужна всеохопна праця в синергії доводить студентоцетрованість освітнього середовища університету та справді надихає та мотивує на роботу. Слід зазначити, що робота студентських організацій є достатньо активною, ОСС справді виступають на захист прав студентів, про що свідчить багато фактів». Тому посилання ЕГ на порушення п.3 Статті 32 Закону України про вищу освіту, а саме пп.5 є суперечливим висновку ЕГ в підкритерії 8.2. Також слід зазначити, що у складі робочої групи ОПП2022 є три здобувачі вищої освіти, які на постійній основі здійснюють моніторинг освітнього процесу за ОП та мають можливість впливати на формування змісту ОП (враховуючи й пропозиції інших студентів ОП). Поодинокі випадки неврахування пропозицій та рекомендацій здобувачів вищої освіти (підтверджені висновком ЕГ) є недоліком, але, в контексті вимог до підкритерію 8.2 – некритичним.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Запиту від ЕГ до ЗВО на посилення доказової бази щодо виконання пунктів 2.6 та 2.8 Положення про опитування студентів працівників, викладачів, випускників та роботодавців щодо якості освітнього процесу на ОП, а також результатів таких опитувань (за наявності) не було. ЗВО на висновок ЕГ щодо врахування пунктів 2.6 та 2.8 Положення про опитування студентів працівників, викладачів, випускників та роботодавців щодо якості освітнього процесу на ОП надав пояснення та покликання на результати опитування різних груп стейкхолдерів, які підтверджують проведену роботу щодо покращення якості освітнього процесу за ОП. ГЕР взяло їх до уваги й одночасно звертає увагу на те, що пункти 2.6 та 2.8 не вимагають оприлюднення/висвітлення їх результатів на офіційному вебсайті ЗВО – в межах своєї автономії ЗВО може сам вирішувати як використати результати моніторингу освітнього процесу в управлінських рішеннях для покращення умов реалізації ОП. Щодо неузгодженості думок роботодавців відносно майбутньої траєкторії розвитку ОПП, ГЕР поділяє думку ЕГ та рекомендує ініціювати заходи з роботодавцями на постійній основі з метою обґрунтованого визначення перспективного шляху розвитку ОПП.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

не застосовується

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

не застосовується

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

не застосовується

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

не застосовується

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

не застосовується

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. Гаранту ОП та робочій групі у 2023 році (під час перегляду ОП) проаналізувати та врахувати досвід аналогічних іноземних програм. 2. Доцільно впровадити практику очного обговорення проєкту ОПП2023 (в форматі «Круглого столу», розширених засідань кафедри та робочої групи, міжкафедральних науково-методичних семінарів) для обґрунтування змісту ОПП та отримання реальних рекомендацій від стейкхолдерів для покращення якості реалізації освітньої програми.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Рекомендуємо гаранту спільно з робочою групою ОП у 2023 році, під час перегляду ОП, зробити інформативною структурно-логічну схему та оптимізувати кількість зав'язків-ліній, узгодити логічну послідовність вивчення освітніх компонентів. 2. Рекомендуємо гаранту спільно з робочою групою ОП у 2023 році оновити зміст ОП для забезпечення формування компетентностей випускника за предметною спеціальністю ОП 014.04 Середня освіта (Математика) з урахуванням блоку методичних, педагогічних та психологічних ОК й збалансувати кредитний обсяг ОК у відповідності до частки компетентностей і результатів навчання які вони забезпечують. 3. Доцільно увести обов'язкові ОК в ОПП для забезпечення формування дослідницьких компетентностей - «Основи науково-педагогічних досліджень» (тут і далі назви ОК умовні); для виконання функцій класного керівника - ОК «Теорію та методику виховної роботи»; для виконання функцій керівника позаурочних об'єднань учнів - ОК «Методика позаурочної роботи з математики» (перенести з вибіркового в обов'язкові). 4. Перелік та назви вибіркового ОК доцільно вилучити з ОПП та НП, на сайті факультету/університету доцільно сформулювати загальні каталоги ВК кафедри, факультету, університету вказавши в силабусах/РПНД необхідні пререквізити для вивчення вибіркового ОК.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Доцільно активізувати діяльність щодо залучення здобувачів вищої освіти до програм міжнародної академічної мобільності в рамках даної ОП.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Гаранту та робочій групі під час перегляду ОП в 2023 році доцільно вказати дисципліни, за якими будуть виконуватися курсові роботи. 2. Доцільно розмежувати курсові роботи за змістом: одну виконувати за предметом викладання – математика, другу – з методики викладання математики.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Гаранту спільно з керівниками курсових досліджень із 2023-2024 н.р. забезпечити ретельне дотримання вимог до змісту та оформлення курсових робіт здобувачів вищої освіти на ОП.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Рекомендуємо до 2023-2024 навчального року НПП оновити силабуси ОК, зазначивши у рекомендованих джерелах власні сучасні дослідження дотичні до освітньої компоненти. 2. Доцільно з 2023 року НПП, які реалізують дисципліни предметної та методичної підготовки вчителя математики, поповнити власний науково-методичний доробок публікаціями з методики навчання математики у фахових виданнях. 3. Рекомендуємо гаранту ОП, у період реалізації програми, залучити вітчизняних та зарубіжних професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців до проведення лекцій, практичних занять, контрольних заходів (екзаменів, кваліфікаційної атестації, підведення підсумків практики тощо). 4. Рекомендуємо системі внутрішнього моніторингу якості освітнього процесу ЗВО систематично відслідковувати відповідність НПП вказаним Ліцензійним вимогам та відповідності ОК, які вони забезпечують в ОП. 5. Доцільно активізувати підготовку докторів філософії, кандидатів та докторів педагогічних наук за спеціальностями 011, 014, 015 (13.00.02 – теорія та методика навчання математики, 13.00.04 – теорія та методика професійного навчання), дослідження яких були б дотичні до теорії та методики навчання математики 6. Рекомендуємо оновити профілі НПП в Гугл Академії та додати до нього публікації за останні роки.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Рекомендуємо якнайшвидше (принаймні до початку наступного навчального року) доповнити сучасною літературою з методики викладання математики, педагогіки тощо бібліотечні фонди університету, зокрема механіко-математичного факультету. 2. Доцільно доповнити методичні кабінети спеціальним обладнанням для креслення, малювання та застосування різних дидактичних способів та методів викладання в школі. 3. Систематично здійснювати моніторинг стану пожежної безпеки в приміщеннях університету, їх відповідності санітарно-епідеміологічним вимогам тощо та оперативно усувати усі недоліки. 4. Варто розпочати роботу над створенням навчально-методичного забезпечення освітнього процесу ЗЗСО індивідуально або в складі авторських колективів НПП кафедри. 5. Доцільно звернути увагу на покращення забезпечення комп'ютерною технікою, комп'ютерними класами, доступом та безперебійною роботою мережі Інтернет.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Доцільно врахувати обґрунтовані пропозиції та рекомендації здобувачів вищої освіти в покращенні якості освітнього процесу за ОП. 2. Рекомендуємо системі внутрішнього забезпечення якості ЗВО постійно моніторити якість оновлення та реалізації ОП. 3. Гаранту та робочій групі ОП доцільно ініціювати заходи з роботодавцями на постійній основі з метою обґрунтованого визначення перспективного шляху розвитку ОП. 4. Виокремити обов'язкові ОК для забезпечення формування готовності майбутнього випускника ОП до виконання функції класного керівника та керівника дитячих об'єднань за інтересами в позаурочній діяльності учнів ЗЗСО.

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. Гаранту ОП доцільно оприлюднювати результати аналізу пропозицій стейкхолдерів на офіційному сайті університету. 2. Варто відповідальним особам механіко-математичного факультету за технічне наповнення вебсайту, створити можливість анонімного звернення до адміністративного персоналу у поточному навчальному році. 3. До початку вступної кампанії 2023 року, завершити наповнення нового сайту механіко-математичного факультету,

оптимізувати роботу офіційного сайту кафедри задля своєчасного отримання повного комплекту інформаційних матеріалів щодо реалізації ОП.

Критерій 10. Навчання через дослідження
не застосовується

4. Додатки

Відсутні

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ОГНИСТИЙ АНДРІЙ ВОЛОДИМИРОВИЧ